

(İ)-Yıllara Sari İnşaat İşinde Alt Yüklenicilere Yapılacak Hakediş Ödemelerinde Tevkifat hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	GELİR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	E-38418978-120[42-2025/9]-
Tarih	02.06.2025

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

Ankara Defterdarlığı

Gelir Kanunları Gelir Vergileri Grup Müdürlüğü

Sayı : E-38418978-120[42-2025/9]-

02.06.2025

Konu : (İ)-Yıllara Sari İnşaat İşinde Alt Yüklenicilere Yapılacak Hakediş Ödemelerinde
Tevkifat

İlgi

:

İlgide kayıtlı özelge talep formu ve eki sözleşmelerin incelenmesinden, Şirketinizin yurt içi ve yurt dışında altyapı ve üst yapı projelerine ilişkin olarak her türlü taahhüt, mühendislik, müşavirlik, etüt, proje işleri ile dahili ve harici ticaret faaliyetleriyle iştigal ettiği belirtilerek, ana yüklenici olarak üstlenilen demir yolu hattı, tramvay, finiküler, monoray, metro ve şehir içi raylı ulaşım sistemleri inşaat ve onarım işlerinin bir parçası veya bir kısmını oluşturan niteliği itibarıyla birden fazla takvim yılına sirayet eden işlerin alt yükleniciye (taşeron) devri sonucunda yapılan istihkak ödemelerine uygulanacak kesinti oranları

hususunda görüş talep edildiği anlaşılmaktadır.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 42 nci maddesinin birinci fıkrasında; "Birden fazla takvim yılına sirayet eden inşaat (dekapaj işleri de inşaat işi sayılır) ve onarma işlerinde kar veya zarar işin bittiği yıl kati olarak tespit edilir ve tamamı o yılın geliri sayılarak, mezkur yıl beyannamesinde gösterilir." hükmü yer almaktadır.

Bir işin Gelir Vergisi Kanununun 42 nci maddesi kapsamında değerlendirilebilmesi için;

- Faaliyet konusunun inşaat ve onarma işi olması,
- İnşaat ve onarım işinin birden fazla yıla sirayet etmesi,
- İnşaat ve onarım işinin resmi veya özel taahhütlere bağlı olarak yapılması

şartlarının bir arada aranılması gerekmektedir.

Aynı Kanunun 44 üncü maddesinde ise inşaat ve onarma işlerinde geçici ve kesin kabul usulüne tabi olan hallerde geçici kabulün yapıldığını gösteren tutanağın idarece onaylandığı tarihin, diğer hallerde işin fiilen tamamlandığı veya fiilen bırakıldığı tarihin bitim tarihi olarak kabul edileceği ile bitim tarihinden sonra bu işlerle ilgili olarak yapılan giderler ve her ne nam ile olursa olsun elde edilen hasılatın, bu giderlerin yapıldığı veya hasılatın elde edildiği yılın kâr veya zararının tespitinde dikkate alınacağı hüküm altına alınmıştır.

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 15 inci maddesinin birinci fıkrasında; kamu idare ve kuruluşları, iktisadi kamu kuruluşları, sair kurumlar, ticaret şirketleri, iş ortaklıkları, dernekler, vakıflar, dernek ve vakıfların iktisadi işletmeleri, kooperatifler, yatırım fonu yönetenler, gerçek gelirlerini beyan etmeye mecbur olan ticaret ve serbest meslek erbabı, zirai kazançlarını bilanço veya zirai işletme hesabı esasına göre tespit eden çiftçilerin, söz konusu maddelerde bentler halinde sayılan ödemeleri (avans olarak ödenenler dahil) nakden veya hesaben yaptıkları sırada, istihkak sahiplerinin kurumlar vergilerine mahsuben kesinti yapmaları gerektiği hüküm altına alınmıştır. Bu maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde ise Gelir Vergisi Kanununda belirtilen esaslara göre birden fazla takvim yılına yaygın inşaat ve onarım işleri ile uğraşan kurumlara bu işleri ile ilgili olarak yapılan hak ediş ödemeleri üzerinden vergi kesintisi yapılacağı hükme bağlanmıştır.

Anılan Kanunun 15 inci maddesinin dördüncü fıkrasındaki yetkiye istinaden 29/3/2025 tarihli ve 9707 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı eki Karar ile vergi kesinti oranları; demiryolu hattı, tramvay, föniküler, monoray, metro ve şehir içi raylı ulaşım sistemleri inşaat ve onarım işleri dolayısıyla bu işleri yapanlara ödenen istihkak bedelleri için %1, gemi inşaat ve onarım işleri dolayısıyla bu işleri yapanlara ödenen istihkak bedelleri için %1, diğer işler dolayısıyla bu işleri yapanlara ödenen istihkak bedelleri için %5 olarak belirlenmiş olup, bu düzenleme yayım tarihini izleyen ayın başından itibaren yapılan ödemelere

uygulanmak üzere 30/3/2025 tarihi itibarıyla yürürlüğe girmiştir.

Buna göre, inşaat ve onarım işlerinde işin yıllara sari olup olmayacağı, işe başlama ve işin bitirilmesinin farklı takvim yıllarında vuku bulup bulmadığının tespiti ile mümkün olabilmektedir. İşin bitim tarihi olarak ise geçici ve kesin kabul usulüne tabi olan hallerde geçici kabul tutanağının onay tarihi, diğer hallerde işin fiilen tamamlandığı veya fiilen bırakıldığı tarihin esas alınması gerekmektedir.

Ayrıca müteahhitlerce işin tamamen veya kısmen taşeronlara yaptırılması halinde, taşeronların Gelir Vergisi Kanununun 42 nci madde kapsamındaki durumları, taahhüt ettikleri kısmın mahiyet itibarıyla inşaat ve onarım işi kapsamında olup olmadığı ve süre olarak yıllara sirayet edip etmediğine göre tespit edilecektir.

Özelge talep formu eki alt yüklenici ve taşeron sözleşmelerinden, sözleşme konularının hızlı tren projesi kapsamında fore kazık imalatı, sanat yapılarının beton ve demir imalatı, beton kesme ve ankraj uygulamaları, istasyon mekanik işleri ve altyapı inşaatı işleri olduğu görülmektedir.

Yukarıda yapılan açıklamalar çerçevesinde, Şirketinizce gerçekleştirilen demir yolu hattı, tramvay, finiküler, monoray, metro ve şehir içi raylı ulaşım sistemleri inşaat ve onarım işine ilişkin olarak alt yükleniciler tarafından taahhüt edilen işlerin; istihkak ve hakedişe bağlı taahhüt unsuru taşıyan inşaat işi olması, Şirketinizin üstlendiği söz konusu inşaat ve onarım işlerinin bir parçası olması ve birden fazla yıla sirayet etmesi halinde, alt yüklenicilere 1/4/2025 tarihinden itibaren ödenen hak ediş tutarları üzerinden Kurumlar Vergisi Kanununun 15 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi gereğince %1 oranında vergi kesintisi yapılması gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026